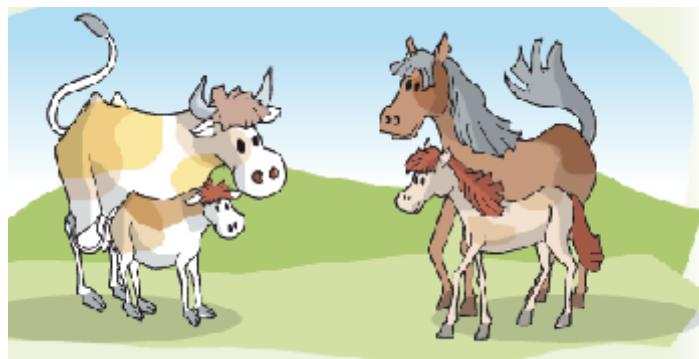

ОСНОВНА ШКОЛА
„МИЛОШ ЦРЊАНСКИ“
БАЊА ЛУКА

ОГЛЕДНА ПРИПРЕМА
ЗА ТЕМУ: БИЉКЕ И ЖИВОТИЊЕ МОЈЕ ОКОЛИНЕ
ПОДТЕМА: ГРУПЕ ДОМАЋИХ ЖИВОТИЊА

Бања Лука:
мај, 2009. године

Професор:
Милена Бегић

Основна школа: „Милош Црњански“

Реализатор: Милена Бегић, професор разредне наставе

Датум: 14.5.2009. године

Разред: II₁ (броји 25 ученика- 14 дјечака, 11 дјевојчица)

Тема: Биљке и животиње моје околине

Подтема: Групе домаћих животиња

Кратак опис садржаја рада 13.5.2009. године:

Претходни дан ученици су: драматизовали басну „Непослушни пјетлић“, сабирали и одузимали бројеве у математичким загонеткама са животињама, ходали и трчали - имитирали животиње.

Кратак опис садржаја рада 15.5.2009. године:

Идући дан ученици ће: правити сликовницу о домаћим животињама, рјешавати и смишљати текстуалне задатке о домаћим животињама и радити с различitim материјалима у ликовним техникама.

Циљ:

- стратегијом сарадничког учења у интегрисаној настави водити ученике у сазнавање група домаћих животиња

Очекивани исходи / могућност ученика да:

- препознају и именују домаће животиње
- уоче и објасне карактеристике домаћих животиња: њихов изглед, начин живота, исхране и његе
- наброје користи домаћих животиња и објасне њихов значај за човјека
- опишу поједине животиње, разликују, упореде и опишу групе животиња, уоче сличности и разлике у особинама међу групама животиња
- графички прикажу скупове животиња
- класификују и упореде животиње према заданим својствима
- саставе скупове по неком критеријуму
- направе графиконе и тумаче резултате
- ријеше задатке сабирања и одузимања до 20
- ријеше текстуалне задатке
- читају, запишу, упореде бројеве прве стотине
- самостално наведу и запишу примјере ријечи и реченица
- одгонетну загонетке, изражайно читају и рецитују
- интерпретирају пјесме и игре

Операционализовани задаци:

Сазнајни:

- препознати и именовати домаће животиње
- разликовати групе домаћих животиња

- објаснити њихов изглед, начин живота, исхране, његе
- набројати користи и објаснити њихов значај за човјека
- читати наглас и у себи
- разумјети прочитани текст
- сабрати и одузети бројеве до 20
- ријешити текстуалне задатке (математичке загонетке) у којима се говори о домаћим животињама
- препознати пјесму, причу, басну, загонетку и питалицу
- читати наглас и у себи
- разумјети прочитани текст
- изабрати материјал и направити рад
- играти елементарне игре
- усвојити задана правила игре

Функционални:

- оспособити ученике за правилно усмено и писмено изражавање
- развијатити способност издавања битног и занимљивог
- развијати максималну активност и подједнаку ангажованости свих ученика
- развијати способности посматрања, запажања, описивања, упоређивања, логичког мишљења, закључивања и примјене у свакодневном животу

Васпитни:

- развијати правilan однос према животињама (развијати осјећања љубави и хуманог односа према животињама)
- развијати сараднички однос у групи
- реално процијенити туђе резултате рада, као и своје приликом вредновања презентација
- створити угодну радну атмосферу и повољну емоционалну климу за пријатно расположење

Активности :

- препознавање и именовање (идентификовање) домаћих животиња на slikama
- разликовање група домаћих животиња на фотографијама домаћих животиња презентованих у Power Pointu и на slikama u učbeniku
- објашњавање њиховог изгледа, начина живота, исхране, његе
- набрајање користи домаћих животиња и објашњавање значаја за човјека
- описивање поједине животиње, разликовање, упоређивање и описивање група животиња, уочавање сличности и разлика у особинама међу групама животиња
- графичко приказивање скупова животиња

- класификовање и упоређивање животиња према заданим својствима
- састављање скупова по неком критеријуму
- прављење графика и тумачење резултата
- рјешавање текстуалних задатака (математичких загонетки у оквиру сабирања и одузимања до 20) у којима се говори о домаћим животињама
- читање, записивање, упоређивање бројева прве стотине
- одгонетање загонетки, читање наглас и у себи, изражайно рецитовање
- разумјевање прочитаног текста
- самостално навођење и записивање ријечи и реченица
- одабирање материјала и прављење рада
- играње елементарних игара: „Фарма“, „Коњаник“ и „Царе, царе, говедаре, кол'ко има сати“
- усвајање заданих правила игре

Наставни објекти: учионица

Наставна средства и помагала: пјесма „У дворишту моје баке“ П. Стевића; Јовић, Н. и Кувелjić, D. (2004). Игра „Фарма“ из књиге *Kako stvarati prijatnu atmosferu za učenje*. Београд: Kreativni centar; Спасојевић, П., Ђаковић, П., Станојловић, С., Фатић, М. (2007). *Moja okolina, уџбеник природе и друштва за други разред основне школе*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства; Јањић, Ј. (2001). *Усмене народне пословице, питалице и загонетке у наставној пракси*. Београд: Завод за израду новчаница и кованог новца; дјечије енциклопедије, пјесме, текстови о домаћим животињама; изворна стварност; папир, боје, фломастери, љепило, маказе

Наставни медији:

- визуелно дводимензионални статичан: слике из уџбеника - групе домаћих животиња, слике из дјечијих енциклопедија, фотографије домаћих животиња презентоване у Power Pointu
- наставно радни: уџбеници, свеске, наставни листићи, наставни плакат / графофолије
- интернет

Наставне стратегије и методе:

- усмјерене према ученицима, стратегије учења: исткуствено учење, сарадничко учење (игра „олуја идеја“, истраживање – тражење одговора на питања, углови, мапа ума), стратегије стварања (развијање креативног мишљења читањем, стварање реченица према заданим ријечима, изношење и објашњавање идеја), стратегије примјерене у раду са великим групом и стратегије примјерене раду са малим групама (рад у групама, рад у паровима)

- метода разговора, метода усменог излагања, метода читања и рада на тексту, метода писања, метода цртања, метода практичних радова

Социјални облици рада: фронтални рад, рад у групама, рад у пару, уиндивидуални рад

ТОК ДНЕВНИХ АКТИВНОСТИ:

1. УВОДНЕ АКТИВНОСТИ (око 30')

1. Јутарњи састанак

Јутарња порука:

Ријеши ребус: (ОЛУЈА ИДЕЈА)

- Поздрављање
- Најавити „Олују идеја“ – малу игру мислима и идејама. Ученике ослободити у изношењу многих идеја и истаћи да је важно:
 - да говоре сви све што им падне на памет
 - да свако износи своје идеје слободно и неспутано
 - да искажу што више идеја
 - да износе што чудније идеје (то је боље)
 - да могу да се слободно надовежу на туђе идеје
 - да овдје нема критике
 - да изнесу примједбе, досјетке, промишљање (све шта им падне на памет).
- Пред ученике изнијети питања о којима ћемо разговарати:
 1. Шта све може да стоји уз ријеч ДОМАЋЕ?
 2. Како су постале животиње?
 3. По чему су сличне животиње и човјек?
 4. По чему су различити човјек и животиње?
 5. Када би животиње могле причати, о чему би то причале са човјеком, шта би му поручиле?
 6. Када би постао домаћа животиња, шта би био и шта би радио?
 7. Која бисмо још необична питања могли поставити о домаћим животињама?
- Ученике похвалити за маштовитост и укључивање у разговор.
- Нагласити да сада (због времена) не можемо на њихова питања одговарати, да одговоре потраже у научно популарној литератури и да ћемо идући пут расправљати о тим питањима.

- Читање пјесме: П.Стевић: У дворишту моје баке

У дворишту моје баке
што у једном селу живи,
има свега и свачега,
ко год дође, он се диви.

Ту су коке, патке, гуске,
ту су ћурке и ћурани,
заједно се сви окупе
kad их моја бака храни.

Певац пева, пиле пишти,
у обору скичи прасе,
вредна кока јаје снела,
па раскокодакала се.

А у штали теле риче,
јањци блеје, ждребе рже,
као да се надвикују,
ко ће боље, ко ће брже.

- Кратак разговор о пјесми

- Открити сакривену поруку:

Добро дошли пријатељи домаћих животиња!

Данас: - читамо и пишемо о домаћим животињама

- рјешавамо задатке, правимо графиконе о домаћим животињама
- упознајемо групе домаћих животиња
- пјевамо и играмо игре о домаћим животињама

- Осврт на дневни план активности

- Представљање нове активности и упуте за активности у малим групама

2.Избор група за учење (игром „Фарма“)

- Игра: „Фарма“ (ученици стоје у великом кругу, а наставник им даје упуте за игру)

„Изабраћемо сада одређен број животиња (6 животиња) . Сада ћемо направити цедуља колико нас има и на свакој ћемо написати по једну од изабраних шест животиња (тако да свака животиња буде заступљена у приближно једнаком броју). Измијешаћемо цедуље, свако ће да извуче по једну и нека само за себе прочита коју је животињу извукao.

Сада сви затворите очи и крените лагано. Тражите животињу исте врсте као што сте ви тако што ћете се оглашавати и по звуку препознавати. Када се препознате, потражите у групи за учење слику ваше животиње и заузмите радно мјесто.“

3. Упуте за активности у групама

- Давање упутства за рад у групама

2. ЦЕНТРАЛНЕ АКТИВНОСТИ (око 100')

1. Формирање групе дају си атрактивно име и усаглашавају се око начина рада.

2. Рад у мањим групама

- Ученици сједе у четири групе у учионици у двије групе за истраживање и двије групе за математику.

Пред сваком групом је наставни листић са упутама и задацима.

- Чланови групе (парови) полугласно читају упуте и задатке са наставних листића и исписују усаглашене одговоре на питања.

- Наставник прати и усмјерава рад група.
- По завршетку рада групе се мијењају (ротирају).

* *Када свака група уради све задатке слиједи дужса пауза, излазак у школско двориште. (око 20')
(Краће паузе; музички предах, плес или игрицу реализовати по потреби.)*

- Након паузе ученици по истом принципу сједе у четири групе у учионици, али сада у двије групе за писање и читање и двије групе за умјетност.

- Чланови групе (парови) такође усаглашавају одговоре на питања, а наставник прати и усмјерава њихов рад.

- По завршетку рада групе се такође мијењају (ротирају).

Примјери питања за сваку групу:

ГРУПА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ

Упутство за рад:

Заједно у групи од пузли сложите слику патке и пачића, а затим у пару одаберите један задатак бацањем коцкице или бројалицом.

За рад користите уџбеник, слике, дјечије енциклопедије, часописе, текстове, пјесме и чланке о домаћим животињама. Своје одговоре прочитайте осталим другарима у групи и ако је потребно допуните одговоре.

Задаци:

1. ПАР

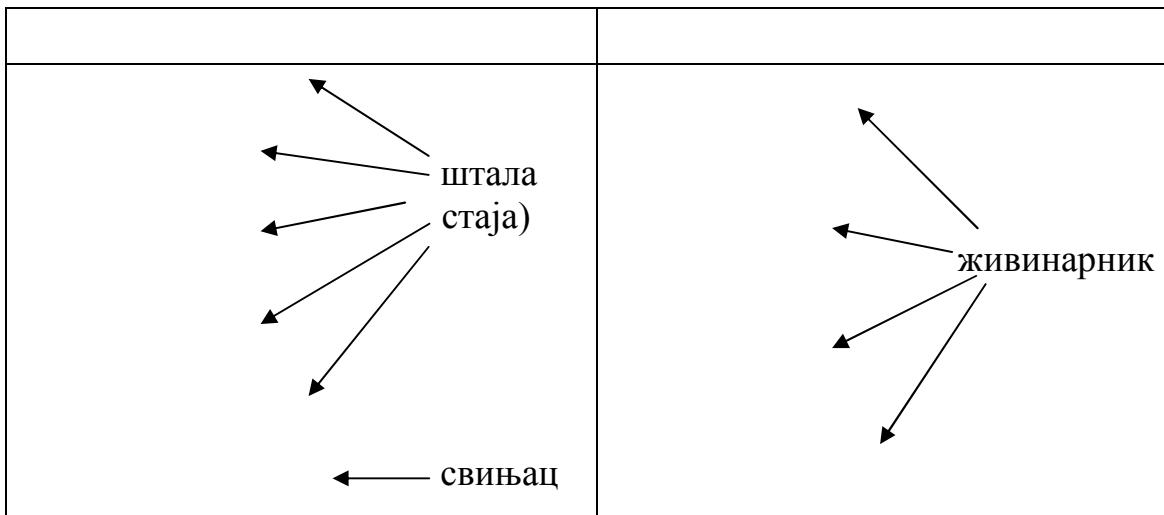
- На столу се налазе расуте слицице домаћих и дивљих животиња (са сликом окренутом према столу). Пронађи домаће животиње и поредај их према нацрту на папиру око слике сеоског имања. Именуј животиње које сте сложили.
- Наведи још неке домаће животиње које познајеш, а нису на slikama
Где се оне налазе (живе)? С ким се друже? Ко се о њима брине?
- Пажљиво посматрај слике домаћих животиња
(чланове сваке породице) и истраживањем сазнај шта ко ради, како се ко оглашава. Затим испуни табелу.

ПОРОДИЦА	МУЖЈАК	ЖЕНКА	МЛАДУНЧЕ	ОГЛАШАВА СЕ	РАДИ
говече					
коњ			ждријебе	рже	галопира
магарац		мула	пуле	њаче	
овца					
коза	јарац				брсти лишће
свиња		крмача		рокће	
кокош					леже пилиће
патка			паче		
ћурка	ћуран			пућпурниче	
гуска				гаче	
пас		куја			
мачка				мјауче	лови, преде, гребе

* Покажи (одглуми) кретање и оглашавање једне животиње

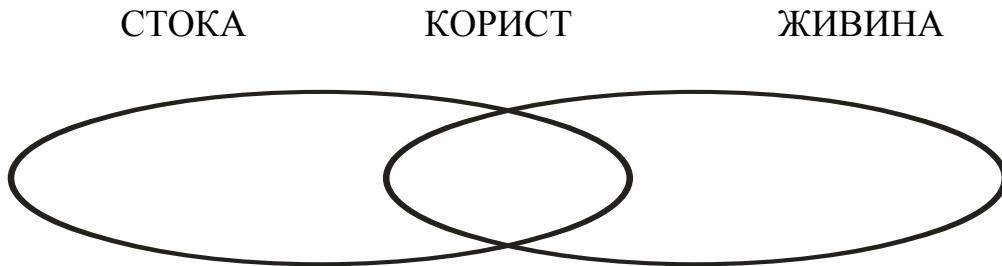
2. ПАР

- Шта мислиш зашто се човјек брине о домаћим животињама ?
(Како се брине?)
- Објасни зашто су нам домаће животиње корисне?
- Направи групе животиња водећи рачуна како изгледају и где станују.

3. ПАР

- а) На слицима су разне домаће животиње о којима се човјек брине због користи које има од њих. Издијој домаће животиње у одговарајуће групе водећи рачуна о томе за шта их човјек користи, па испричай која је корист од сваке животиње.
- б) Илусруј у скуповима које су разлике између стоке и живине, а која је заједничка корист ?

- в) Изабери животињу која је најзначајнија за човјека.
Објасни свој избор! (Брани свој избор !)

ЗАДАЦИ ЗА РАДОЗНАЛЦЕ:

1. Истражи и сазнај које животиње називамо СИСАРИМА, БИЉОЈЕДИМА, МЕСОЈЕДИМА И СВАШТОЈЕДИМА и зашто их тако називамо.
2. Истражите и сакупите неке занимљивости о домаћим животињама.
3. Напиши шта се све прави од јаја.
4. Изведите оглед са јајетом.
5. Изведите оглед са млијеком.

* Игра: „Лото“ (*Планирана као додатна активност која се може реализовати у овој групи, али и у другим групама, или за вријеме паузе.*) Ученици узимају папир са осам означених поља. По властитом избору у свако поље са означеним бројем уписују име једне домаће животиње (од понуђених: крава, свиња, магарац, коза, кокош, ћурка, пас, мачка). Након тога сви чланови групе редом извлаче по један папирач са именом домаће животиње и један папирач са једним бројем (од 1 до 8). Добијене комбинације заокружују на својим папирима (својим комбинацијама). Побједник је онај ученик који након три круга извлачења има највише заокружених комбинација. (Побједник добија једно кувано јаје.)

ГРУПА ЗА МАТЕМАТИКУ

Упутство за рад:

Заједно у групи од пузли сложите слику овце и јагњади, а затим у пару одаберите задатак бацањем коцкице или бројалицом.

Своје одговоре прочитайтe осталим другарима у групи и ако је потребно допуните одговоре.

1. ПАР

а) Од колико пузли сте сложили јагњад?

б) Колико на овој слици овца и јагњад заједно имају: ногу, ушију и репова?

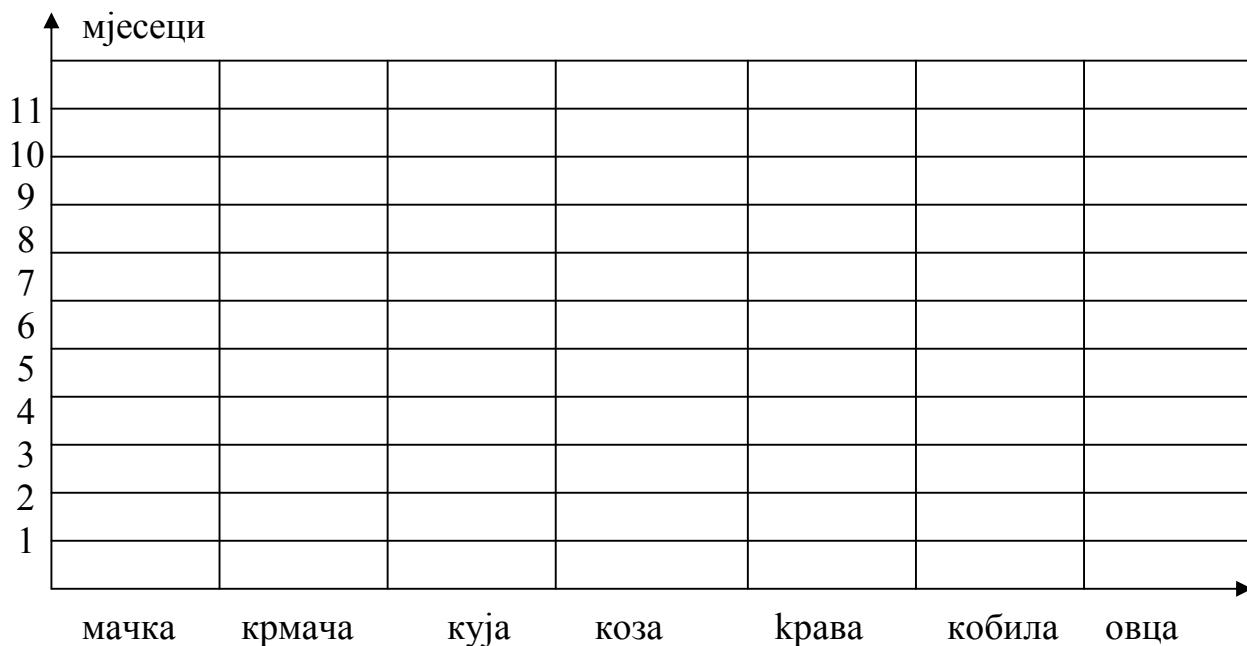
в) Колико домаће животиње у својој утроби носе младунчад?

Погледај у табели колико женке домаћих животиња у својој утроби носе младунчад.

Представи то на графикону онако како је започето.

Напиши закључак о ономе што се види на графикону.

животиња	мачка	крмача	куја	коза	крава	кобила	овца
мјесеци ношења младунчади у мајчиној утроби	2	4	2	5	9	11	5

2. ПАР

а) Маја и Иван се играју са седморо јагњади. Колико их је ушло у тор, ако их је било 16 ?

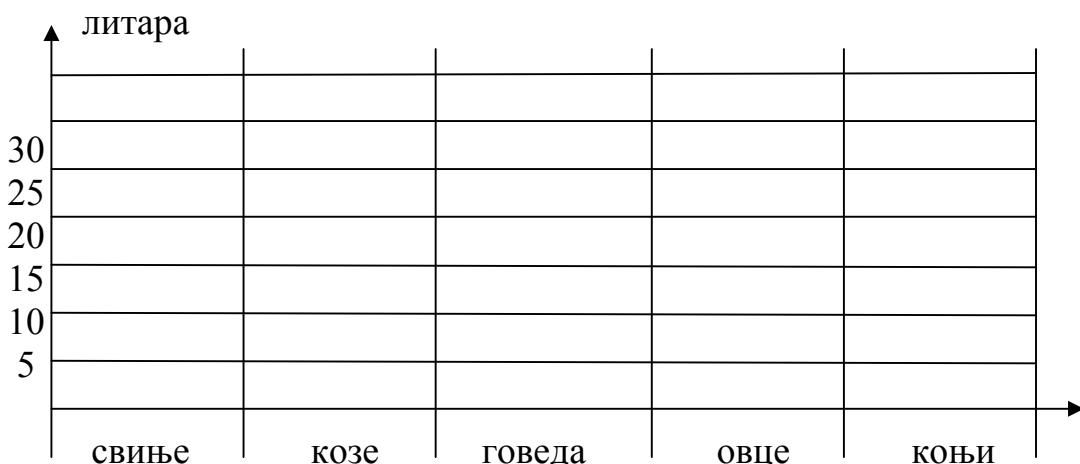
б) *Колико домаће животиње дневно троше воде?*

Погледај у табели колико домаће животиње дневно потроше литара воде.

Представи то на графикону онако како је започето.

Напиши закључак о ономе што се види на графикону.

животиња	свиње	козе	говеда	овце	коњи
литара	5 до 10	5 до 10	30 до 40	5 до 10	20 до 30

3. ПАР

а) У овом је стаду 16 јагњади, а у другом за 6 мање.

Колико је јагњади у оба стада?

б) *Колико живина сједи на јајима?*

Погледај у табели колико дана живина сједи на јајима.

Представи то на графикону онако како је започето.

Напиши закључак о ономе што се види на графикону.

живина	кокош	гуска	ћурка	патка
дана	19 до 24	28 до 33	26 до 29	28 до 32

Према интересовањима и могућностима одаберите један од задатака.

ДОДАТНИ ЗАДАЦИ:

1. Једна кокошка је појела 15 зрна кукуруза, а друга за 8 више. Колико су зрна кукуруза позобале обје кокошке?
 2. Једна крава даје 13 литара млијека, а друга за 4 литре мање. Колико укупно млијека дају обје краве?
 3. Најмањем двоцифреном броју јаја, фармер је додао највећи једноцифрен број јаја, а затим појео 7 јаја. Колико је остало јаја?
 4. Од вуне једне овце исплетен је џемпер дужине 90 цм, а од друге џемпер дужине 80 цм. Колика је укупна дужина оба џемпера у метрима и дециметрима?

ЗАДАЦИ ЗА РАДОЗНАЛЦЕ:

1. У сеоском дворишту је било неколико патаца, једна ћурка и три козе. Укупно је било 20 ногу. Колико је било патаца?
 2. У дворишту има неколико кокошака и једна овца: укупно 10 ногу. Колико има кокошака?
 3. У дворишту се налази онолико животиња колика је вриједност највећег непарног броја треће десетице. Колико их је?

ГРУПА ЗА ПИСАЊЕ И ЧИТАЊЕ:

Упутство за рад:

Заједно у групи од пузли сложите слику домаћих животиња (краве), а затим у пару одаберите један задатак бацањем коцкице или бројалицом. Своје одговоре прочитайтте осталим другарима у групи и ако је потребно допуните одговоре.

Задаци:

1. ПАР

- a) Одгонетни загонетке:

У стаји станује,
млијеко нам даје.
Травом се храни,
роговима се брани.

Иде брзо
па још брже.
kad се јавља,
он зарже.

А ако ти дам
топло крзно моје,
до зиме ће друго
покрит тијело моје.

Кратке ноге,
дуги кљун,
тијело ми је као чун.
Када ходам – није варка,
ја се љуљам као барка.

Пасе, ради,
трчи, скаче,
па још умије
и да њаче.

Нечујно иде,
округла јој глава,
крај топле пећи
воли да спава.

- b) У понуђеном материјалу пронађи, препиши и прочитај једну загонетку о домаћим животињама коју ће друге групе одгонетати.
в) Изрецитуј пјесму или дио пјесме који ти се највише свиђа о једној домаћој животињи.

2. ПАР

- a) Коју домаћу животињу би волио имати и због чега?
(Шта би све радио?)
б) Прочитај пјесму „О животињама“ и реци шта поручује ова пјесма?
в) Опиши домаћу животињу коју сте сложили на основу ријечи: крава, длака, папци, храна, штала, теле.

3. ПАР

- a) Смисли и испричај причу као да си ти у лицу једне домаће животиње. Почни овако: Ја сам умиљато јагње. Живим у селу... Настави причу!
б) Са другарима из групе изведи игру или одиграј - одглуми неку причу у којој су главни ликови домаће животиње (можеш и пантомомом). Покажите је цијелом разреду.

ДОДАТНИ ЗАДАЦИ

1. Знаш ли неке приче у којима су главни ликови домаће животиње?
Илуструј једну прочитану причу коју би препоручио другарима да прочитају.
2. У понуђеним материјалима изабери и прочитај још неке приче о домаћим животињама, па испричај једну причу која ти се највише допала.
3. Напиши писмо родитељима у ком ћеш одбранити свој став (жельу) о држању кућног љубимца (како би се осјећао да га имаш; докажи да ћеш бити успјешан у извршавању својих обавеза, савјетуј промјене у кући - стану ...)

ГРУПА ЗА УМЈЕТНОСТ

Упутство за рад:

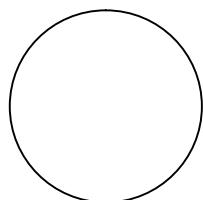
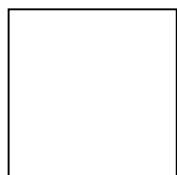
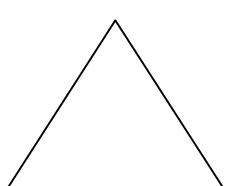
Заједно у групи од пузли сложите слику коња и ждријебета, а затим у пару одaberite један задатак (од понуђена четири) бацањем коцкице или бројалицом.

Своје радове покажите осталим другарима у групи и ако је потребно додајте им појединости.

Задаци:

1. Нацртајте једну домаћу животињу која вам се свиђа (или свог љубимца) и представи га кратком причом (има ли име, како изгледа, шта радиш с њим ...)
2. Направите цртани стрип који показује дијелове развоја од јајета до пилета или како се рађа маца (једну животињу која се рађа, а једну која се леже).
3. Прстима и бојом насликајте животињску фарму.
4. Твој кућни љубимац би желио да виси изнад твог кревета.
Уоквири његову слику у рам који желиш.

Нудим ти неколико облика:

ЗАДАТAK ЗА ГРУПУ

* Заједно покушајте пјевати пјесму „Коњаник“ и извести покрете.
Коњаник

Ја сам коњаник
На брзом црном вранцу
Јашем сад кроз ноћ
Ко вихор према кланцу
Коњаници за мном
Лијевом руком
Десном руком
Лијевом ногом
Десном ногом
Туром
Главом
Трбухом

3. Презентација рада (групно презентовање)

Бацањем коцкице или бројалицом одредиће се редослијед излагања група. Сви чланови групе презентују према унапријед утврђеним улогама. Остале групе, помно прате излагање групе која презентује и допуњавају излагање.

4. Систематизација садржаја

Уз помоћ фотографија домаћих животиња презентованих у Power Pointу уопштено рећи о свим садржајима: које све животиње спадају у домаће животиње, које су њихове основне карактеристике (укратко их описати), извести подјелу на стоку и живину (илустрација у Power Pointу), упоредити, тј. истаћи сличности и разлике у особинама међу групама животиња, те какве користи човјек има од њих.

3. ЗАВРШНЕ АКТИВНОСТИ (око 30')

- Вредновање наставног процеса - Евалуација

1. Петоминутно провјеравање

Питања:

1. Домаће животиње разврстај у одговарајућу колону: крава, патка, овца, свиња, кокош, коњ, ћурка

стока	живина

2. Међу наведеним животињама пронађи и заокружи ону која не припада.

БИК, ТЕЛЕ, ГУШЧЕ, КРАВА

3. Наброји најмање три користи од домаћих животиња!
-

- Анализу успешности петоминутног провјеравања извршити самооцењивањем или узајамним оцењивањем уз помоћ *пројектора(Power Pointa)*. Ученици ће означавати само тачне одговоре. Сваки тачан одговор ће означити са +.
- Након тога сабирају се тачни одговори и врши се квантитативна и квалитативна анализа.

Квантитативну анализу изврчити тако што ћу тражити од ученика да подигну руке ако им је тачно 5.питање. Податке (број тачних одговора за свако питање) ћу уписивати на *наставном плакату (или графофолији)* у табелу са исписаним ознакама задатка од 5 до 0 уписивати. Затим ћу тражити од ученика да дигну руку сви који имају 4 тачна задатка, податкке записати и наставити тако све до ученика који немају ни један тачан задатак.

Табела квантитативне анализе

Број решених задатака	Број ученика који су решили задатке
3	
2	
1	
0	
	Ученика: 25

Табела квалитативне анализе

Број решених задатака	Број ученика који су задатак решили
1	
2	
3	
	Ученика: 25

- На крају дана:

a) *Разговарати о раду:*

- Како вам је било данас?

Ученици ће исказати своја осjeћања како су се данас осјећали тако што

ће подигнути једну од три понуђене слике:

љутито

тужно

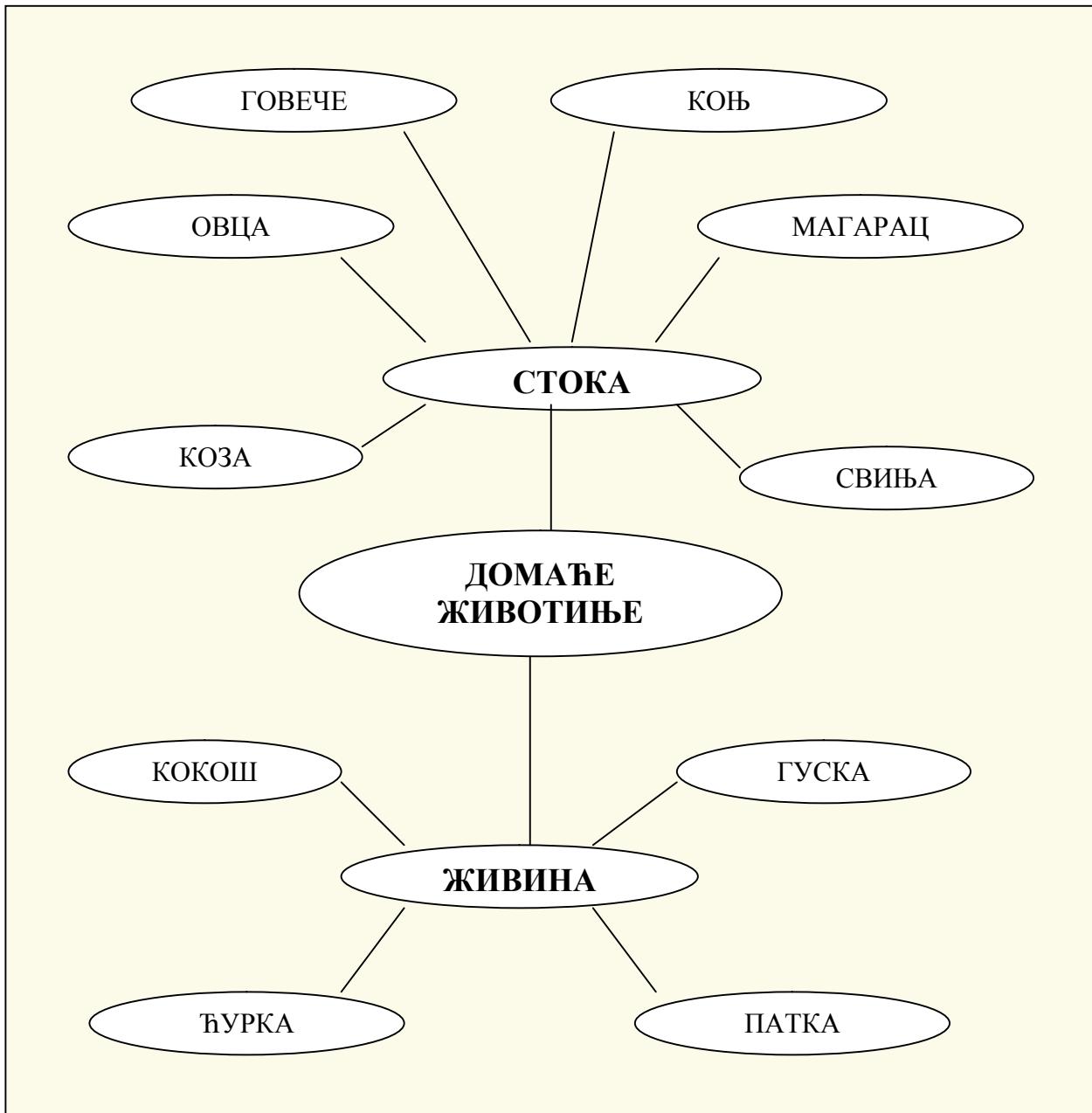
радосно

- Шта смо још могли рећи о домаћим животињама и како смо то могли извести?
- б) Заједно са ученицима сачинити план табле (*ману ума о домаћим животињама*)

2. Договор о активностима код куће

- Напиши шта знаш о домаћим животињама, а што смо ми помињали.
- Смисли још необичних питања о домаћим животињама и потражите одговоре.

План табле

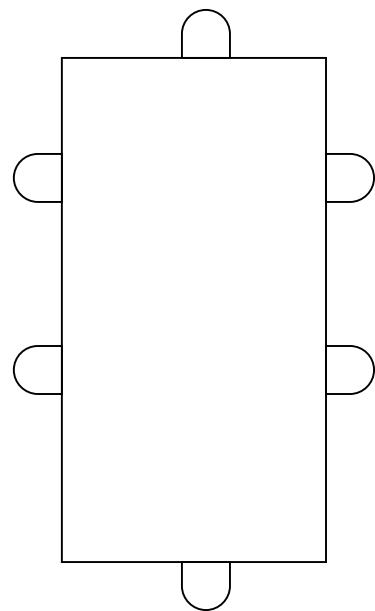
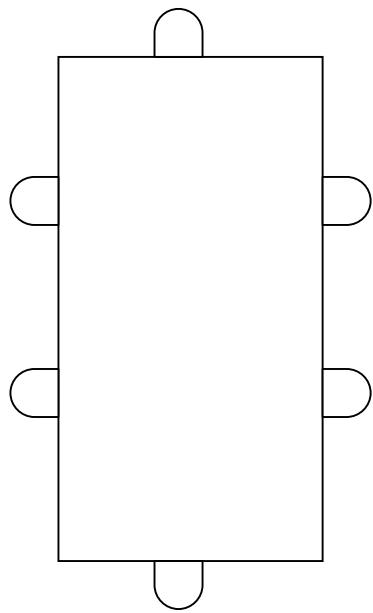
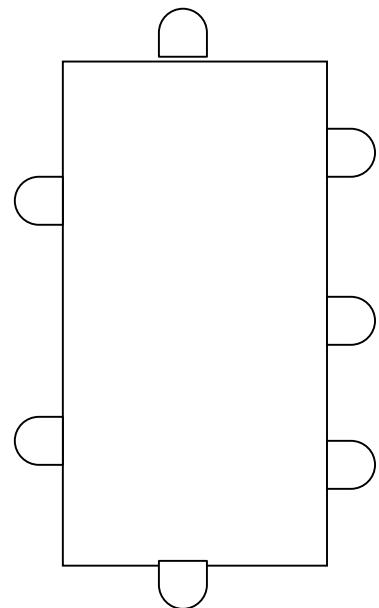
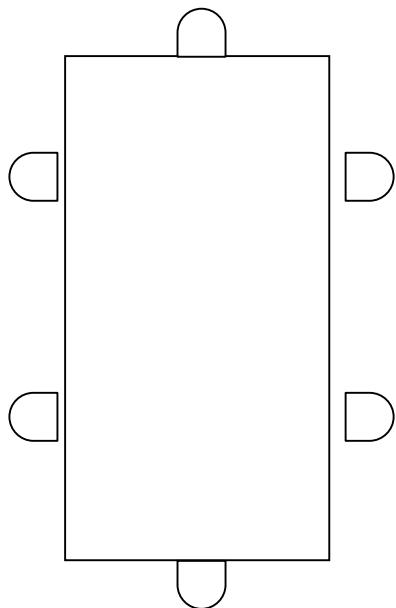

- * Након свих дневних активности извршити самоевалуацију процеса наставе и учења, тј. написати запажања о току дана и активностима, оствареним задацима, циљевима и исходима учења.

Литература:

1. Бањац, М. (2008). Инегративна настава. На сјту: www.mirkobanjac.org. Очитано: 28. 05. 2008.
2. Бањац, М. (2009). Инегративни приступ планирању и програмирању у подручју природе и друштва и дугим подручјима прве тријаде. Beograd: *Obrazovna tehnologija, br. 3-4*, str.7-14.
3. Burke Walsh, K. (2000b). *Stvaranje učionica u kojima dijete ima centralnu ulogu (8,9 i 10 godina)*. Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by Step.
4. De Zan, I. (2005). *Metodika nastave prirode i društva*. Zagreb: Školska knjiga.
5. Ђаковић, П. (2007). *Moja околина, радна свеска за природу и друштво за други разред основне школе*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
6. Илић, М. (1998). *Настава различитих нивоа сложености*. Београд: Учитељски факултет.
7. Ilić, M. (2002). *Responsibilna nastava*. Banjaluka: Univerzitet u Banjoj Luci.
8. Јањић, Ј. (2001). *Усмене народне пословиџе, питалиџе и загонетке у наставној пракси*. Beograd: Завод за израду новчаница и кованог новца.
9. Jović, N. i Kuveljić, D. (2004). *Kako stvarati prijatnu atmosferu za učenje*. Beograd: Kreativni centar.
10. Каменов, Е. (1997). *Методика*. Нови Сад: Одсек за педагогију Филозофског факултета.
12. Маринковић, С. (2003). *Забавна граматика*. Београд: Креативни центар.
13. Маринковић, С., Марковић, С. (2005). *Свет око нас*. Београд: Креативни центар.
14. Маринковић, С., Маринковић, Љ., Марковић, С. (2005). *Читанка за други разред основне школе*. Београд: Креативни центар.
15. Moduli za napredni trening (2007). Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by Step.
16. Наставни план и програм за основну школу – Прва тријада (2006). Бања Лука: Министарство просвјете и културе РС.
17. Peteh, M. (1998): *Zlatno doba brojalice*. Zagreb: Alinea.
18. Сенђански, Т. (2001а): *Мали кућни огледи 1*. Београд: Креативни центар.
19. Сенђански, Т. (2001б): *Мали кућни огледи 2*. Београд: Креативни центар.
20. Спасојевић, П., Ђаковић, П., Станојловић, С., Фатић, М. (2007). *Moja okolina, уџбеник природе и друштва за други разред основне школе*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
21. Suzić, N. (2005). *Pedagogija za XXI vijek*. Banjaluka: TT-Centar.

Инструмент за праћење активности ученика унутар групе и смјера комуникације између ученика

А – активан

НА – није активан

УП – учествује у раду

Н – незаинтересован

ОР – омета рад

Смјерови комуникације:

К – комуницира

НК – не комуницира

ПК – повремено комуницира

САМОЕВАЛУАЦИЈА ПРОЦЕСА НАСТАВЕ И УЧЕЊА

- Реализација подтеме је текла планираним током.
- Одабиром и комбинацијом наставних метода, средстава и облика рада код ученика је уочена самосталност у изражавању, закључивању и мишљењу, а настава је била занимљива.
- Планиране активности су довеле ученике до очекиваних исхода.
- Задаци су били примјерени узрасту и могућностима ученика; били су мјерљиви, па се самим тим могло и уочити и да су остварени.
- Промјене у реализацији подтеме које су настале током реализације подтеме:

„Олуја идеја“ је у потпуности мотивисала ученике и омогућила и мање активним ученицима да изнесу своје досјетке. Како ми је циљ био да питања буду што дјелотворнија, постављала сам више отворених питања. Иако сам за то предвидјела оквирно вријеме, ученици су били неисцрпни у одговорима и подстакнути да слободно износе своја мишљења, па је било потребно продужити предвиђено вријеме.
То је нарочито било очигледно у презентацији рада, јер су групе (парови) презентацијом жељели показати своју успјешност у давању одговора на постављена питања, своју самосталност у раду, сарадњу у групи (пару), своју оригиналност и креативност.
У тим дневним активностима нисам жељела штедјети вријеме, па сам у завршним активностима, у вредновању наставног процеса, петоминутним провјеравањем утврила усвајање садржаја из природе и друштва, а усвајање садржаја из математике и српског језика сам провјерила на почетку наредног дана.
- Ток наставног процеса, смјене активности које су омогућавале: учествовање ученика (индивидуално, у пару, у групи), истраживање, самостално откривање и закључивање, истуствено учење, сарадничко учење, учење кроз игру; успјешно подучавање и учење, веома позитивна клима у учионици, радна атмосфера и задовољство на лицима ученика су вриједности овог интегрисаног дана које су истакли стручњаци различитих профиле, родитељи, ученици и реализатор интегрисаног дана.
- У поновној реализацији овог приступа, због штедње времена у „Олуји идеја“ планирала бих мање отворених питања, а вредновање наставног процеса, свих садржаја, реализовала бих кроз игре.